

สมเกียรติ เลิศสกุล. 2543.การส่งเสริมการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงาน
สาธารณสุขมูลฐาน จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น [ISBN 974-678-264-9]
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.ธนพรณ ถานี
ผศ.วิชุตา ไชยคิรามมงคล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ใน การดำเนินงานสาธารณสุข มูลฐาน ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคืออาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 400 คน โดยวิธีการ สุ่มตัวอย่างย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม สำเร็จรูป SPSS for Window สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าได-สแควร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี เป็นเพศหญิงถึงร้อยละ 80.0 สถานภาพสมรสแต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกันมากที่สุด สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปฏิบัติงานในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ประกอบอาชีพหลักทางด้านเกษตรกรรม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีรายได้เฉลี่ยและรายจ่ายเฉลี่ยต่อปีอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท แทบทุกคนเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านโดยการคัดเลือกของผู้นำชุมชน และมีประสบการณ์เดิมด้านสาธารณสุข เช่น ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข และช่างสุขภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงาน สาธารณสุขมูลฐานได้แก่ อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์เดิม การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากชุมชน และการได้รับช่วยเหลือทางด้านสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่พบว่ามีปัญหาต้องออกไปประกอบอาชีพนอกหมู่บ้าน

4. การส่งเสริมการพัฒนาของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านได้แก่การสนับสนุนจากการอบรมครัว การสนับสนุนจากชุมชน การปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข และการได้รับช่วยเหลือทางด้านสุขภาพ